

දේශීය වී ගොවිතැන නගා සිටුවීමට ලන්දේසින් ලබාදුන් දායකත්වය පිළිබඳ විමර්ශනයකි.

ඒවි.එච්.එන්.එස්. හේටාවසන්-
ඉතිහාස අධ්‍යයන අංශය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය.

ABSTRACT

මුලාශ්‍රගත සාධක අනුව පහලෙන්ස් වන සියවස පමණ දක්වා මෙරට පැවතියේ ස්වයංපොෂීත කෘෂි අර්ථ රටාවකි. එහෙත් යුරෝපීය ආගමනයෙන් පසු දේශීය කෘෂිකර්මයේ පරිභානිය ආරම්භ වියේ ය.

පුරුමයෙන් ම ලංකාවට පැමිණී යුරෝපීයයන් වූ පාතුහිසිහු වසර එකකිය පණහකට අධික වූ සිය පාලන කාලය තුළදී වී ගොවිතැන නංවාලීමට කිසිදු උත්සාහයක් තො ගත්හ. ඒ වෙනුවට ඔවුහු ඉඟිල වැවුණු කුරුදු හා අනෙක් කුළු බඩු වර්ග අලේවිය තුළින් විශාල ආදායමක් ලදහ. එහෙත් ලන්දේසින් අනාගමනය කළේ මේට වඩා වෙනස් ප්‍රතිපත්තියකි.

1658 සිට 1796 දක්වා ලංකාව පාලනය කළ ලන්දේසිහු කුරුදු හා සෙසු කුත්තබූ අග්‍රිත වෙළඳාම තම මුලික අරමුණ බවට පත් කර ගත්ත ද වී ගොවිතැන නංවාලීමට සඳහා ද යම් පමණක උත්සාහයක් දුරුහ. ඔවුන්ගේ බලකොටුවල ජ්‍යෙෂ්ඨ වූ පිරිස් මෙන්ම යටත් වැසියන්ට ද, ලස්කිරියක්ද හමුදාවට ද පරිනෝපනය කිරීම සඳහා විශාල සහල් ප්‍රමාණයක් අනුයායනය කිරීමට සිද්ධිය. එම මුදල අවම කර ගැනීමට නම් දේශීය වී වාග දියුණු කළ යුතු විය. එහෙයින් වෙළඳ සමාගම, නංවාන්ව පැවති වාරි කරමාන්ත පිළිසකර කරම්න දේශීය කෘෂිකර්මය දියුණු කිරීමේ උත්සාහයක නිරත වුයේ ය.

මිගමුවේ සිට වලවේ ගෙ දක්වා වූ සංගීක කුමුරුවලින් වැඩි ප්‍රමාණයක් මුහු බිම බවත පත්ව තිබිණි. ඇල වේල සම්පූර්ණයෙන්ම විනාශව පැවතිණි. එහත් මේ කුමුරුවලින් යමිතාක් දුරකථ හෝ ප්‍රයෝගනයට ගැනීමට සමාගම උත්සාහ දුරිය. ලන්දේසින් ජනතාව අතර ඉඩම බෙදා දුන්නේ වගා කටයුතුවලට ය. ඒ අනුව ලේක්කිරියුකු හඳයන්ට ද තම ආහාර සඳහා වගා කළ යතු විය.

අභ්‍යන්තර හා අති සාර්ථකව පවත්වාගෙන යා තොහැකි වුව ද විවිධ ලන්දේසි ආණ්ඩුකාරවරුන් යටතේ වී ගොවිතැනු තාගා සිටුවීම සඳහා ප්‍රයත්න දරනු ලැබේය.

මෙම පාර්යේෂණය තුළින් විමසා බැලීමට උත්සාහ දරන්නේ වාණිජ අරමුණු මූලික කොටගත් වෙළඳ පිරිසක් වූ ලන්දේසීන් ඒම කටයුතු තුළින් ආදායම් උපයන අතර ම තම වියදම අවම කර ගැනීමේ අරමුණීන් දේශීය වී ගොවිතැනු දියණු කිරීමට ගත් උත්සාහය පිළිබඳව ය.